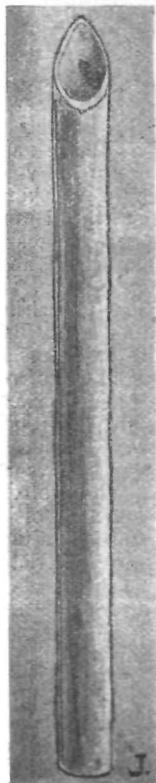

Listje in cvetje.

Koristna zabava.

(VI. Akustika.)

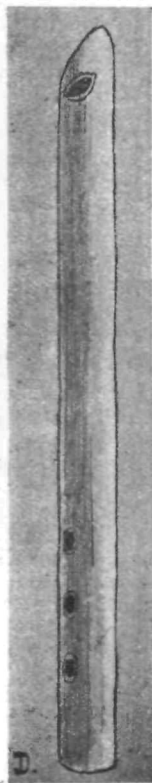
Piščalka, ki sem vam jo zadnjič razkazoval, mi ni bila nikdar posebno priljubljena, le izjemoma sem se je poslužil včasih. Dokaj imenitnejša se mi je zdela v pastirskih letih piščalka, ki si jo hočemo danes narediti. Tudi zdaj se mi zdi imenitnejša radi raznih prednosti; nekaj pa tudi zato, ker je, kolikor sem se mogel prepričati, v malo krajih znana.¹⁾

Št. 3.

Št. 4.

Št. 5.

Slična je navadni, že zadnjič opisani piščalki, le, da se naredi z veliko manjšimi sitnostmi. Prva reč je dobra cev. Ugaja cev najrazličnejše velikosti, dolgoti in širokosti; imenitneje se nastopa z dolgo in precej široko. Naredi se pa takole: Cev se najprej začeli na pošev in potlej se ob strani — nekako polcentimetra oddaljeno — izreže ovalna

¹⁾ Prav res bi žen'malo urednika, ko bi mu hoteli sporočiti iz onih krajev, kjer jo že poznajo.

luknja, ki se zgoraj nekoliko oddaljuje od roba, kakor kaže slika (št. 3. in 5.). Komur se prvokrat ne posreči, naj poizkuša večkrat. Piha in piska se pa tako, kakor je razvidno na sliki (št. 4). Mesto zgoraj izoženega zamaška pri navadni piščalki deluje tu spodnja ustnica in jezik, zgornja ustnica pa se nasloni na rob med koncem in luknjo.

Poleg preproste naprave ima ta piščalka še druge prednosti. Poje močnejše in prijetnejše; če je velika, svira kar veličastno. Z močnejšim ali mirnejšim pihanjem se izvajajo višji ali nižji glasovi. Na koncu ni treba zamašiti; ako se pa deloma zamaši, daje drugačen glas. Ako se pa še ob strani napravijo odprtine (glej št. 5.), je mogoče provzročiti veliko večjo razliko v glasovih nego pri navadni piščalki. Po raznih poizkusih bi se dala iz manjših in večjih piščalk napraviti tolika različnost, da bi spreten voditelj z umnimi tovariši prav lahko uprizoril piskanje kake praprostejšje pesmice.

Spominčica.

II.

Moder gospodar ima pravilo:
Pridobljeno skrbno ohraniti,
Pa na novo vedno še množiti —
To imetju dá zagotovilo.

Tako tudi Vi mladost imejte.
Pridobljeno znanje si množite,
In srca lastnosti plemenite
Čuvajte, pa novih še prištejte!

Glava in srce na pravem kraju!
To je kažipot do sreče časne,
In ko tu življenja luč ugasne,
I do srečne blaženosti v raj!

Internus.

Preizkušnje iz raznih predmetov.

II. Iz čitanja: Katera beseda se osemkrat bere, pa samo enkrat sliši?

(Rešitev in imena rešitelcev v prih. štev.)

Odgovor na šaljivo vprašanje št. 1:

Amen.

Prav so odgovorili: Štelcar Josip, sluga kn.-škof. pisarne v Mariboru; Mahorič Emica, učenka v Ptuj; Jezovšek Milca, učenka V. razr. na Vranskem; Mikuž Franc, dijak v Ljubljani; Robar Ivan na Petelinjeku; Vizjak Štefika, učenka v Ljubečni; Irgl Ivanka, Sladka gora (Štaj.); S. Neuwirt v Repnjah; Hočevar Milan, dijak II. gimn. razreda v Celju; Jureš Lojzka, učit. kand. II. l. pri č. šolskih sestrah v Mariboru; Karba Alojzij v Studencih pri Mariboru; Ojstriš Cenka in Pepca, učenki v Ljubljani; Hočevar Marica, učenka pri č. šolskih sestrah v Celju; Deleja Cirila, Dolnec Ivanka, Ferencak Bogdana, Grobner Tilči, Javoršek Dorica, Jurca Inka, Kaplja Roza, Kogoj Gelči, Kene Zinka, Košmelj Minka, Lesar Janja, Luschützky Julija, Peterlin Marica, Rihteršič

Fanči, Siegmund Pavla, Smolnikar Hedvika, Spreizer Mici, Udovč Mimi, Urh Pepca, Verbič Alojzija, Vrhunc Franica, Vrtačnik Fani, Zajc Zofka, Zupanc Polonija, Zupančič Francka, učenke VIII. razr., Trtnik Olga in Alma, učenki IV. razr. v Lichtenthurničnem zavodu v Ljubljani; Grašek Slavko, učenec IV. razr. I. odd. v Kamniku; Klavžer Blaž v Mariboru; Brenčič Marica v Celju.

Novi listi in knjige.

L Spisi Krištofa Šmida XV. zvezek: Pavlina. Prosto poslovenil Pr. Salezij. Novo mesto. Tisk in založba J. Krajec nasl. 1905. — Cena mehko vez. 60 v. trdo 80 v. — Založništvo nas je razveselilo s tem zvezkom, v katerem Kristof Šmid po svoji navadi prav mikavno in poučno opisuje, kako sta gospo Zofijo pl. Jasnogorsko in njeno hčer Pavlino na potovanju napadla dva roparja, da se je kočija zvrnila, kočijaž ranjen ubežal itd. Vsi so bili za nekaj časa ločeni ter niso vedeli drug za drugega; a po dobrih ljudeh rešeni se zopet veseli snidejo. Poštenjak Marko, rešitelj blage Pavline, je bil celo po nedolžnem obsojen, češ, da ju je on napadel in oropal. Končno se vse povoljno razvozla. Pavlina je poleg drugih lepih lastnosti posebno vzgojteljem vzgled skrbljivosti in ljubezni do otrok. Samoobsebi se razume, da bi nobena šolska knjižnica ne smela biti brez te knjižice; a tudi odraslim bo jako koristna, kakor vsa Krištof Šmidova dela.

Listnica uredništva.

Seljan: Priobčimo poletí. — I. Zorec: Slog precej okoren; sjeti pa do dobra izmlačeni. — Sobieslav & Mokriški: Je in ni; kolorit prav prikupljiv, le misli brez cilja, kot plahutanje ob poletnih večerih. Bo polagoma že dovrelo; le pogum. — Vneslav: Hvala za prijazna voščila. Nazaj k tistim ljubeznivim „otroškim“ prvih let! Tam je čila vaša duša in uspešna vaša moč. O h m. sledi poročilo v pismu.

„Vrtec“ izhaja 1. dne vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 5 K 20 h, za pol leta 2 K 60 h — Uredništvo in upravnništvo sv. Petra cesta št. 78, v Ljubljani.

Izdaje društvo „Pripravniški dom“. — Urečuje Ant. Kržič. — Tiska Katoliška Tiskarna v Ljubljani.